

Όνοματεπώνυμο: .....

Μάθημα: .....

Υλη: .....

Επιμέλεια διαγωνίσματος: .....

Αξιολόγηση : .....

ΑΡΧΑΙΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της.

A

1. Η εποχή που ο Θουκυδίδης συγγράφει το έργο του είναι

B

α. κατά τους Μηδικούς πολέμους.
β. κατά τον Πελοποννησιακό πόλεμο.

2. Ο Θουκυδίδης για τα γεγονότα της εποχής του Πελοποννησιακού πολέμου συμπεριέλαβε πληροφορίες

α. για όσα γεγονότα είχε προσωπική γνώση.
β. για ό,τι νόμιζε ο ίδιος σωστό.

3. Οι δημηγορίες στο έργο του Θουκυδίδη

α. βρίσκονται σε αναντιστοιχία με τα μεγάλα γεγονότα του πολέμου.
β. βρίσκονται σε αντιστοιχία μεταξύ τους με το σχήμα θέση - αντίθεση.

4. Στις δημηγορίες (παρουσίαση των απόψεων, δομή, επιχειρηματολογία)

α. φαίνεται και η ικανότητα του ιστορικού να αναλύει τα γεγονότα και το βάθος της σκέψης του.
β. αναδεικνύονται οι συγκλίσεις των πολιτικών και στρατιωτικών θέσεων των ομιλητών.

5. Στην προσπάθεια του Θουκυδίδη για χρονολογική ακρίβεια στην έκθεση των γεγονότων

- α. βοηθούσε το γεγονός ότι οι ελληνικές πόλεις-κράτη είχαν ενιαίο χρονολογικό σύστημα.
β. οι δυσκολίες ήταν μεγάλες.

(10 μονάδες)

ΚΕΙΜΕΝΟ

Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ᾧσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν συμπέμψειν. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἀποπεμφθῶσιν ἐς τὰς Ἀθήνας καθίζουσιν (ικέται) ἐς τό ἱερόν τῶν Διοσκόρων. Νικόστρατος δὲ ἀνίστη τε αὐτούς καί παρεμυθεῖτο. Ὡς δὲ οὐκ ἔπειθεν, ὀπλισθεῖς ὁ δῆμος ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν ὑγιές διανοουμένων αὐτῶν τῇ ἀπιστίᾳ τοῦ μὴ συμπελεῖν, ἔλαβέ τε ἐκ τῶν οἰκιῶν τὰ ὄπλα αὐτῶν καί, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἂν τινὰς αὐτῶν οἷς ἐπέτυχον. Ὁρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γινόμενα καθίζουσιν ἰκέται ἐς τό Ἴηραιον καί γίνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησί τε αὐτούς πείσας καί διακομίζει ἐς τὴν νῆσον πρὸ τοῦ Ἰηραίου, καί ἐκεῖσε διεπέμπετο αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

2. Να μεταφραστεί το απόσπασμα «Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι ... οἷς ἐπέτυχον».

(30 μονάδες)

3. α) Σε ποιες ενέργειες προέβησαν οι Δημοκρατικοί μετά την άρνηση των ολιγαρχικών να επιβιβαστούν στα πλοία;
β) Πώς θα τους χαρακτηρίζατε από τις πράξεις τους αυτές;

(15 μονάδες)

4. Τι ζήτησαν οι δημοκρατικοί από το Νικόστρατο και γιατί; Σε τι αποσκοπούσαν με αυτή τους την κίνηση;

(15 μονάδες)

5. Να μεταφερθούν στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού οι παρακάτω λέξεις:
προσάται, ναῦς, σφῶν αὐτῶν, προφάσει, τῆ ἀπιστία, τινὰς.

(6 μονάδες)

6. α) **ἔπειθε, διεπέμπετο:** να γίνει χρονική αντικατάσταση στη φωνή, στην έγκλιση και στο πρόσωπο που βρίσκονται.

β) **ἔλαβε, ἀποπεμφθῶσι:** να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση των παραπάνω ρημάτων στη φωνή, στο χρόνο και στο πρόσωπο που βρίσκονται.

(4 μονάδες)

7. Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου.

(10 μονάδες)

8. α) **πρακτικός, διαπόμπευση, πειθήνιος, ατυχία, νεολαία:** Να βρείτε μια λέξη του κειμένου που να έχει ετυμολογική συγγένεια με τις παραπάνω λέξεις.

(5 μονάδες)

β) Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με λέξεις (απλές ή σύνθετες) της νέας ελληνικής γλώσσας, ομόρριζες των ρημάτων που δίνονται σε παρένθεση.

α) Κέρασε όλους τους φίλους για την .....στις εξετάσεις. (**έπιτυγχάνω**).

β) Παρά την επιχειρηματολογία του, δεν ήταν ιδιαίτερα....., γι' αυτό και η πρότασή του απορρίφθηκε (**πειθώ**).

γ) Η .....του δράστη προκάλεσε ανακούφιση στους κατοίκους της περιοχής, όπου γίνονταν οι κλοπές (**λαμβάνω**).

δ) Τα τελευταία χρόνια υπάρχουν πολλές περιπτώσεις ..... στη δημόσια ζωή της χώρας (**διαφθείρω**).

ε) Δεν ήταν συνεπής στην .....των υποσχέσεών του προς τους γονείς του (**πληρώ**).

(5 μονάδες)

Να έχετε επιτυχία !
